

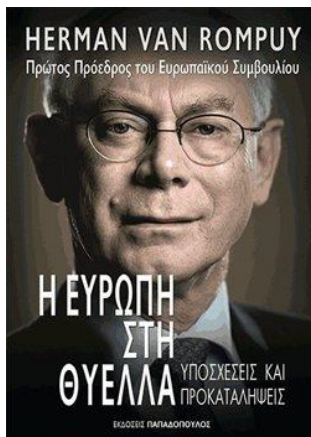
ΤΟ ΒΗΜΑ

Τι αποκαλύπτει ο Ρομπάι για την ελληνική κρίση στο βιβλίο του

Το ελληνικό σοκ, ο Γ. Παπανδρέου και το ΔΝΤ στο «Η Ευρώπη στη θύελλα»
20/10/2014 10:00

Το βιβλίο του πρώην προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου «Η Ευρώπη στη θύελλα», με υπότιτλο «Υποσχέσεις και προκαταλήψεις» είναι μια ανασκόπηση του πρόσφατου παρελθόντος στις δύσκολες μέρες της χρηματοπιστωτικής αναταραχής που κλόνισε την Ευρώπη (REUTERS).

Τον προσωπικό του απολογισμό την περίοδο της πενταετούς του θητείας στη θέση του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κατέγραψε ο **Χέρμαν Βαν Ρομπάι** στο βιβλίο του «Η Ευρώπη στη θύελλα», με υπότιτλο «Υποσχέσεις και προκαταλήψεις».

Όπως γράφει ο Βέλγος πολιτικός στο προοίμιο, δεν πρόκειται για απομνημονεύματα, αλλά για ένα «*σύνολο εμπειριών – το σιτάρι που μένει όταν βγαίνει η ήρα – για μια λογοδοσία*». Είναι μια ανασκόπηση του πρόσφατου παρελθόντος στις δύσκολες μέρες της χρηματοπιστωτικής αναταραχής που κλόνισε την

Ευρώπη. Η οποία- όπως προειδοποιεί- «*βρίσκεται σε πιο γαλήνια νερά, αν και ίσως να είναι απλώς για τη γαλήνη πριν από τη νέα θύελλα που θα έρθει κάποια στιγμή, αφού στην πολιτική δεν κρατάμε ποτέ απολύτως τη μοίρα μας στα χέρια μας*».

Με τίτλο «Το σοκ», ο απερχόμενος πρόεδρος ξεκινάει την αφήγησή του αναφερόμενος στην Ελλάδα. Ήταν Πέμπτη 11 Φεβρουαρίου 2010. Η πρώτη του Σύνοδο Κορυφής με την ιδιότητα του προέδρου: «*Η Ελλάδα βρισκόταν στα πρόθυρα χρεοκοπίας. Μετά από εντυπωσιακές αποκαλύψεις για ψευδή στατιστικά στοιχεία κατά το παρελθόν, και με το επίσημο δημόσιο έλλειμμα της να φτάνει τώρα σχεδόν το 15%, οι αγορές έχαναν την εμπιστοσύνη τους στην*

ικανότητα της ελληνικής κυβέρνησης να τιμήσει τις υποχρεώσεις της». Και συνεχίζει:

« Δεν ήταν μόνο η Ελλάδα το πρόβλημα. Κατά την διάρκεια εκείνης της Συνόδου οι υπόλοιποι 26 ηγέτες συνειδητοποίησαν ξαφνικά ότι η χρηματοπιστωτική αναταραχή για την Ελλάδα μπορούσε να επεκταθεί στην Ευρωζώνη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά. Αυτή η διαπίστωση , ότι βρισκόμαστε όλοι στην ίδια βάρκα, διαμορφώνει έκτοτε την ευρωπαϊκή πολιτική, μέχρι και σήμερα. Το ευρώ έχει δέσει μεταξύ τους τις οικονομίες των χωρών μας βαθύτερα απ' ό,τι είχε ποτέ κανείς προβλέψει».

Υπογραμμίζοντας ότι οι Συνθήκες απαγόρευαν ρητά στα κράτη-μέλη να διασώζουν κράτη, αναδεικνύει την παρέμβασή του προς τους ηγέτες των κρατών-μελών ώστε να πεισθούν στη δημιουργία μηχανισμού στήριξης: *«Ο νέος πρωθυπουργός της Ελλάδας, Γιώργος Παπανδρέου -που δεν ήταν υπεύθυνος για το χάος- μου είχε ήδη ξεκαθαρίσει την προηγούμενη μέρα από τηλεφώνου ότι χρειαζόταν μια κίνηση εμπιστοσύνης για να καθησυχάσει τις χρηματοπιστωτικές αγορές».*

Ο Βαν Ρομπάι εξιστορεί ότι με το επιτελείο του ετοίμασε ένα προσεκτικά διατυπωμένο προσχέδιο διακήρυξης που, χωρίς να λέει ανοιχτά ότι οι άλλες χώρες της Ένωσης θα δάνειζαν άλλα χρήματα στην Ελλάδα, ξεκαθάριζε πως, αν μια ελληνική χρεοκοπία απειλούσε την σταθερότητα της Ευρωζώνης, τα κράτη-μέλη θα αναλάμβαναν δράση. Στο ίδιο κείμενο μπήκε και μια υποθετική έκφραση ότι σε ένα ενδεχόμενο δράσης η Ελλάδα θα αναλάμβανε την ευθύνη να βάλει τα δημοσιονομικά της σε τάξη. Αυτή η έντεχνη φρασεολογία επέτρεψε σε όλα τα μέρη να υπογράψουν.

Συνεχίζοντας την αφήγηση περιγράφει τις Συνόδους Κορυφής στις οποίες η καγκελάρια της Γερμανίας Μέρκελ έπρεπε να συνδυάσει το ελληνικό πρόγραμμα διάσωσης με την παράκαμψη του γερμανικού συνταγματικού δικαστηρίου που απαγόρευε τη διάσωση ξένου κράτους με λεφτά των φορολογούμενων Γερμανών. Τελικά, το δικαστήριο βρήκε «συνταγματικά ανεκτό» το σχέδιο διάσωσης, καθώς η σωτηρία του ευρώ αποσκοπούσε στην αποτροπή διάχυσης της κρίσης σε όλη την Ευρωζώνη.

Κάνοντας αναδρομή στην δεκαετία πριν την πτώση της αμερικανικής Lehman σχολιάζει «την άλλη όψη του νομίσματος», που ήταν η συσσώρευση υπέρογκου χρέους, στηλιτεύοντας όχι μόνο τους δανειζόμενους αλλά και τους δανειστές: *«Ένα τμήμα του χρηματοπιστωτικού τομέα ανά την Ευρώπη σίγουρα έπαιξε διφορούμενο ρόλο, δανείζοντας απερίσκεπτα και αγνοώντας τους κινδύνους, ενώ η γενική εποπτεία του τραπεζικού τομέα ήταν ελλιπής».*

Ο συνήθως συγκρατημένος- και λόγω αξιώματος- ανώτατος θεσμικός παράγοντας της Ένωσης δεν διστάζει να κρίνει και το ρόλο του ευρώ στην έλευση της κρίσης σημειώνοντας : *«Η δημιουργία του ήταν επωφελής από πολλές απόψεις. Για παράδειγμα, η νομισματική σταθερότητα σε όλη την ήπειρο και ο σταθερός, χαμηλός πληθωρισμός, ήταν πράγματα ευπρόσδεκτα. Από την άλλη, τα πλεονεκτήματα αυτά έκαναν επίσης ευκολότερη τη διολίσθηση σε κακές συνθήκες. Το χρήμα ήταν φτηνό στα χρόνια της*

άνθησης. Οι διαφορές στα επιτόκια (spreads) από χώρα σε χώρα ήταν τόσο μικρές ώστε για κάποιες χώρες τουλάχιστον η ουσιαστική απώλεια της ανταγωνιστικότητάς τους παρέμενε σχεδόν αόρατη. Αόρατη ακόμα και για τους οίκους αξιολόγησης! Από αυτήν την άποψη, το ευρώ έδρασε σαν υπνωτικό και κανείς δεν ήταν έτοιμος για το απότομο ξύπνημα που ακολούθησε»...

<http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=642870>